

Notat til Lars-Emil Johansen:

Hvad er sket i Grønland inden for uddannelses-, forsknings-, kirke- og kulturområdet siden Hjemmestyrets indførelse?

Statistik vedr. uddannelse i perioden ved overgang til Hjemmestyret

Dette beredskabsnotat indeholder primært data for centrale variabler i uddannelses-statistikken såsom udviklingen i påbegyndte, afbrudte, færdige uddannelser og årlige afbrydelsesprocenter fra 1975 – 1983 og viser udviklingen lige efter hjemmestyre-ordningen.

Der skal henvises til vedlagte talmateriale, der indeholder en kortfattet beskrivelse af ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser i Grønland og herefter statistisk grundlag og dertil beskrivelser

Grønlands Statistiks(GS) publikationer ses og kan fås på GS's hjemmeside, hvor der særlig skal henvises til Statistisk Årbog, kapitel 17 Uddannelse.

GS hjemmeside er www.statgreen.gl

Kontaktperson: Departement for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke (Claus Espersen, Sp. Konsulent Robert Mossing)

Ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser i Grønland.

1. Erhvervsuddannelserne

I 1959 blev der oprettet en navigatøruddannelse, der havde til formål at uddanne skipperne til førere af kystskibe, distrikts- og institutionsfartøjer. Der var tale om den første formaliserede erhvervsuddannelse i Grønland.

I 1967 blev den grønlandske handelskostskole i Ikast oprettet. Elever inden for handel- og kontorfagene gennemgik herefter deres teoretiske uddannelse der.

1969 blev Centralfagskolen, nuværende Jern- og Metalskole, oprettet og alle erhvervsuddannelsesaktiviteter, bortset fra HK-uddannelserne, samlet der. Aktiviteterne omfattede lærlingeundervisning inden for fagene smed- og maskinarbejder, automekaniker og tømrer, navigatøruddannelser til kyst- og sætteskipper, maskinistuddannelse, kurser inden for fiskeriredskabsfagene, kurser for barne- og socialmedhjælpere, motorpasserkurser, kurser for skibskokke, specialarbejderkurser inden for bygge- og anlægssektoren samt en række andre kurser.

I 1971 blev lov om erhvervsuddannelser i Grønland sat i kraft. Der blev oprettet et erhvervsuddannelsesråd med landshøvdingen over Grønland som formand.

I 1973 blev en særlig grønlandsk socialpædagogisk uddannelse iværksat. Først i 1986 blev den nuværende socialrådgiveruddannelse etableret.

Navigatoruddannelserne samt søfarts- og fiskeriuddannelserne blev flyttet til Skipperskolens nuværende lokaler. Søfarts- og Fiskeriuddannelserne blev i 1974 flyttet til Paamiut.

For at sikre en større tilgang til de erhvervsfaglige uddannelser, bl.a. i lyset af de store ungdomsårgange i slutningen af 1970'erne / begyndelsen af -80'erne samt en bedre kontrol med uddannelsernes kvalitet, blev EFG-uddannelser inden for HK, bygge og anlæg samt jern og metal iværksat i 1977. Samme år blev Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut taget i brug.

I 1978 blev der oprettet en handelsskole i Nuuk. Ud over uddannelse af HK-elever, iværksattes en omfattende kursus- og efteruddannelsesvirksomhed. I løbet af 1980'erne fulgte EVU-uddannelsen, tolke- og oversætteruddannelsen og journalistuddannelsen.

Der blev indgået en aftale med det danske undervisningsministerium om anvendelse af uddannelsespladser ved danske tekniske skoler, handelsskoler og maskinmesterskoler samt om de økonomiske betingelser ved flytning af større grupper af uddannelsespladser fra Danmark til Grønland. Aftalen resulterede i, at der i løbet af 1980'erne blev overflyttet alle 120 uddannelsespladser fra Ikast samt 100 pladser inden for jern og metal- og bygge og anlægsområdet til Grønland. Det medførte bl.a. oprettelse af handelsskolen i Qaqortoq.

STI-reformen, der iværksattes i 1988, medførte bl.a. oprettelse af 14 lokale erhvervsskoler og 2 brancheskoler, fiskeindustriskolen i Maniitsoq og levnedsmiddelskolen i Narsaq.

2. Videregående uddannelser

Den første uddannelsesinstitution i Grønland blev oprettet i 1845, til uddannelse af kateketer og lærere.

I 1977 etableredes HF ved Ilinnarfissuaq. Efter hjemmestyrets overtagelse af området blev iværksat en evaluering af HF. Dette medførte oprettelse af GU, der i princippet er en 3 årig HF-uddannelse. Uddannelsen blev gjort mere studieforbereende, kapaciteten blev udvidet og fordelt på 3 skoler i Qaqortoq, Nuuk og Aasiaat og muligheden for studiestøtte til HF eller gymnasium uden for Grønland blev afskåret.

I 1984 blev grønlands universitet, Ilisimatusarfik, oprettet. med to institutter for henholdsvis sprog samt kultur og samfund. I 1990 blev institut for administration oprettet.

3. Udviklingen i antal optagne og antal dimittender på uddannelserne i Grønland.

Under Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke (KIIN) sorterer de studieforbereende eller gymnasiale uddannelser samt de mellemlange og lange videregående uddannelser. De erhvervsfaglige grunduddannelser og de korte videregående uddannelser sorterer under Departementet for Erhverv og Arbejdsmarkedsuddannelser.

Udviklingen i antallet af optagne elever og antal dimittender fra de studieforberevende uddannelser i Grønland siden deres etablering fremgår af tabel 1 og 2. Antallet af dimittender er næsten firedoblet i perioden, der dækker godt 20 år. Gennemførelsesprocenten er vist i tabel 3.

Tabel 1. Antal optagne elever 1. år ved de studieforberevende uddannelser 1989-2007.

År	GU-Qaqortoq	GU-Nuuk	GU-Aasiaat	HTX, Sisimiut	HHX, Qaqortoq	I alt
1986						147
1987						175
1988						171
1989	42	84	63			189
1990	45	80	35			160
1991	41	63	39			143
1992	45	61	62			168
1993	64	80	47			191
1994	41	85	53			179
1995	48	80	57			185
1996	45	90	66			201
1997	48	74	86			208
1998	48	81	75			204
1999	43	110	92			245
2000	46	110	106	47		309
2001	52	106	91	48		297
2002	48	91	76	50	35	300
2003	46	96	81	51	34	308
2004	50	96	92	46	42	326
2005	48	98	114	42	33	335
2006	49	110	82	51	34	326
2007	63	113	94	53	39	362

Bemærkning til tabel 1-2: Da perioden dækker 18 år, må noget støj påregnes i opgørelsesmetoden. KIIN har samlet data fra uddannelsesstøtteforvaltningen, Grønlands Statistik og de enkelte gymnasier. Fra 2002 er opgørelserne baseret på skolernes indberetning til KIIN og de elever, der var studieaktive ved skoleårets begyndelse.

Tabel 2. Dimittender ved GU og ved erhvervsgymnasiet 1989-2007.

Dimittend- år	GU- Qaqortoq	GU-Nuuk	GU- Aasiaat	HTX, Sisimiut	HHX, Qaqortoq	I alt
1987						59
1988						31
1989	29	25	30			84
1990	36	37	20			93
1991	24	36	25			85
1992	24	36	27			87
1993	33	56	27			116
1994	27	50	26			103
1995	22	40	33			95
1996	44	50	32			126
1997	30	61	34			125
1998	27	41	48			116
1999	25	53	43			121
2000	31	44	46			121
2001	29	48	36			113
2002	20	62	52			134
2003	33	63	43	15		154
2004	31	71	32	12		146
2005	34	52	35	19	5	145
2006	31	75	50	15	11	182
2007	39	67	53	23	17	199

Gennemførselsprocenten ved studieforberevende uddannelser i Grønland er vist i tabel 3.

Tabel 3. Gennemførselsprocenten 1992-2007. Antal dimittender i procent af antal optagne tre år tidligere. GU og de erhvervsgymnasiale uddannelser.

Dimittend- år	GU- Qaqortoq	GU-Nuuk	GU- Aasiaat	HTX, Sisimiut	HHX, Qaqortoq	I alt
1992	57,1	42,9	42,9			46
1993	73,3	70	77,1			72,5
1994	65,9	79,4	66,7			72
1995	48,9	65,6	53,2			56,5
1996	68,8	62,5	68,1			66
1997	73,2	71,8	64,2			69,8
1998	56,3	51,3	84,2			62,7
1999	55,6	58,9	65,2			60,2
2000	64,6	59,5	53,5			58,2
2001	60,4	59,3	48			55,4
2002	46,5	56,4	56,5			54,7
2003	71,7	57,3	40,6	31,9		49,8
2004	59,6	67	35,2	25		49,2
2005	70,8	57,1	46,1	38	14,3	48,3
2006	67,4	78,1	61,7	29,4	32,4	59,1
2007	78,0	69,8	57,6	50,0	40,5	61,0

Kilde: *tabel 1 og 2.*

Antallet af dimittender ved de mellemlange og lange videregående uddannelser 1975-2005 fremgår af tabel 4 nedenfor.

Tabel 4. Antal gennemførte mellemlange og lange videregående uddannelser 1975-2005. I Grønland og i Danmark.

År	Mellemlange videregående uddannelser	Lange videregående uddannelser
1975/76	139	0
1976/77	125	2
1977/78	130	4
1978/79	142	2
1979/80	162	2
1980/81	128	1
1981/82	194	2
1982/83	159	2
1983/84	136	3
1984/85	176	9
1985/86	190	12
1986/87	177	11
1987/88	223	19
1988/89	159	14
1989/90	179	21
1990/91	139	29
1991/92	189	17
1992/93	138	39
1993/94	171	22
1994/95	150	38
1995/96	163	48
1996/97	137	26
1997/98	145	34
1998/99	92	45
1999/00	146	33
2000/01	114	17
2002	134	29
2003	162	33
2004	155	44
2005	103	61

Kilde: 1975-1994: *Uddannelsespolitisk redegørelse*, KIIP maj 1995. 1995-2005: Grønlands Statistik: *Uddannelsesstatistik 2002:1* samt statistikbank.

I tabel 4 er der ingen opgørelse på om uddannelsen er gennemført i Grønland eller i udlandet (især Danmark). Det er sket i tabel 5 og 6 på baggrund af en opgørelse fra den grønlandske uddannelsesstøtteforvaltning i perioden 2002-2006. Antallet af dimittender begrænses således til de, der har modtaget grønlandsk uddannelsesstøtte. Det ses af tabel 5, at langt hovedparten af de mellemlange uddannelser gennemføres i Grønland, mens hovedparten af de lange videregående uddannelser gennemføres udenfor Grønland, jf. tabel 6.

Tabel 5. Antal personer, der har gennemført en kort eller mellemlang uddannelse (nomenklatur 300000) i perioden 1. august 2002 til 31. juli 2006

Uddannelse	Institution	Antal	Antal
I Grønland:			371
Læreruddannelser (011/031/041)	Ilinniarfissuaq	89	
Socialpædagog	SocialPædagogisk Seminarium	49	
Socialrådgiver (Grl)	Socialrådgiverskolen	22	
Sygeplejerske (GRL)	Center for Sundhedsuddannelser	8	
IT-administrator/EDB-og Informatikassistent /Datamatiker/Akademimerkonom	NI Nuuk/Qaqortoq	139	
Byggetekniker	Bygge- og Anlægsskolen	10	
Miljø- eller kvalitetstekniker	ATI	16	
Fiske- og sætteskipper	Søfartsskolen	27	
Journalist	Journalistskolen	11	
Udenfor Grønland			88
I alt			459

Kilde: KIIN/uddannelsesstøtteforvaltningen.

Tabel 6. Antal uddannelsesstøttemodtagere, der har gennemført en kort eller mellemlang uddannelse (nomenklatur 800000) i perioden 1. august 2002 til 31. juli 2006.

Uddannelse	Antal	-heraf på et grønlandsk uddannelsessted ^[1]
Kandidater	66	12
bachelorer	70	25
andre (under kandidatniveau)	4	
I alt	140	37

Kilde: KIIN/ uddannelsesstøtteforvaltningen.

Hvad er sket i Grønland siden 1979 på forskningsområdet?

I 1979 ingen forskningsinstitutioner,

I dag er der forskning på Grønlands Universitet, Grønlands Naturinstitut, GrønlandsNationalmuseum og Arkiv, Grønlands Statistik, Asiaq, Grønlands Forundersøgelser, sundhedsvidenskabelig forskning på Dronning Ingrid's Hospital og Lægeklinikken i Nuuk. Center for Arktisk Teknologi. Grønlandske institutioner hvor der bedrives forskning:

^[1]) der er i alle tilfælde tale om Ilisimatusafik.

I 1979 0 institutioner, i 1995 16 institutioner, og i 2004 19.

Forskningspersonale på grønlandske institutioner : i 1979 var der 0, i 2004 75 personer.

Ph.D.-uddannelse etableret ved Grønlands universitet. Grønland deltager i internationale Ph.D.-netværk og -skoler. International Ph.D. School for Studies in Arctic Societies (IPSSAS), Circumpolar Ph.D. Network in Arctic Environmental Studies (CAES) og i Circumpolar Social Science Ph.D. Network (CASS). Der er uddannet 10 PhD-er inden for de sidste 8 år.

Grønland er i dag medlem af internationale forskningsorganisationer som International Arctic Science Council (IASC), European Polar Board (EPB), Nordic Polar Group (NPB) og deltager i europæisk polarforskning gennem European Polar Consortium (EPC). Grønland har en samarbejdsaftale (Memorandum of Understanding) med National Science Foundation, USA

Grønlands andel af Rigsfællesskabets forskning i Arktis: i 1979 0%, i 1995 15%, i 2004 (seneste tilgængelige tal) 42%. Forskningsudgifter for grønlandske institutioner (og erhverslivet): i 1979 0 kr, i 1995 20 mio kr , i 2004 70 mio kr.

Udvikling i antal af grønlandsk forskningspersonel: i 1979 0 forskere, i 1995 66, i 2000 75

Kontakt; Departement for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke(Koordinator Tom Greiffenberg, Afd.chef Claus Espersen)

Folkeskolen

Folkeskolereform

Først i 2002 blev der i landstinget vedtaget en folkeskolereform med udgangspunkt i Grønlands kultur og behov. Regelgrundlag for folkeskolen er Landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen. Der henvises til beslutningsgrundlaget herfor.

Generelt om Atuarfitsialakreformen

Folkeskolereformen "Atuarfitsialak" omfattede i hovedtræk to dele. Første del omfatter styrelsesreformen, som blev gennemført i 1997, hvor kommunalreformkommissionens anbefalinger om decentralisering af en række områder, herunder driften og styrelsen af folkeskolen blev gennemført.

Anden del af reformen, som omfattede en struktur- og indholdsreform, hvor indholdet af folkeskolens undervisning og omsorg var i fokus, resulterede i en ny folkeskoleforordning og en række tilhørende bekendtgørelser.

Det helt overordnede formål med skolereformen var at iværksætte varige udviklingsprocesser, der havde til hensigt at hæve kvaliteten i undervisningen. Struktur og indholdsreformen kunne igen opdeles i to indbyrdes afhængige områder; en lovgivningsdel samt en pædagogisk udviklingsdel.

For at sikre, at folkeskolereformen blev baseret på de ønsker og forventninger som brugere, fagfolk og samfundet som helhed havde til folkeskolen blev der nedsat en projektgruppe under KIIP, som skulle forberede lovgivningsarbejdet samt planlægge implementeringen af den pædagogiske side af forandringsprocesserne. Arbejdet i projekt-gruppen og de underliggende arbejdsgrupper skulle sikre, at den nye forordning og de underliggende bestemmelser skulle afspejle den nyeste viden om børns udvikling og læring samt den seneste forskning om effektive undervisningspraksiser.

Folkeskoleforordningen, som blev vedtaget i 2002 af landstinget samt de underliggende bekendtgørelser er resultater af omfattende udredningsarbejder omkring hele folkeskolens virksomhed.

De væsentligste ændringer i lovgivningen omfatter bl.a:

Ny formålsparagraf, hvor elevcentreret undervisning er det bærende princip for planlægning, gennemførelse samt evaluering af undervisningen.

Helhedssyn på faglig/intellektuel, social og personlig udvikling.

10-årig trindelt, ikke niveaudelt undervisning (mod 11 årig niveaudelt undervisning).

Fremrykning af fremmedsprogundervisning i dansk, engelsk og 3. fremmedsprog.

Ny fagrække med centralfastsatte og lokalfastsat indhold (fx personlig udvikling, filosofi og lokale valg).

Undervisning baseret på centralt fastsatte bindende trinmål, fagmål og læringsmål.

Undervisningsplanlægning ud fra centralt og lokalt fastsatte læringsmål samt elevers individuelle mål og handleplaner.

En styrkelse af den løbende evaluering gennem nye og omfattende evalueringsredskaber (Angusakka systemet).

Indførelse af trinevalueringer (trintest, elevernes fremlæggelse af eget arbejde og emneorienteret opgave) ved afslutningen af yngstetrinnet og mellemtrinnet. Inerisaavik er i samarbejde med professor Peter Allerup fra Danmarks Pædagogiske Universitet ved at lægge sidste hånd på en evalueringsrapport over resultaterne af trintestene, som blev gennemført i foråret 2007.

Nye afsluttende evalueringer, som vil blive gennemført første gang ved afslutningen af skoleåret 2007/2008. (Se: Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 12 af 27. juni 2007 om den afsluttende evaluering i folkeskolen)

De væsentligste ændringer i forhold til nugældende prøvebekendtgørelse er, at eleverne nu kan komme op til prøve i alle fag og fagområder. Departementet hvert år fastsætter hvilke centralt fastsatte prøver, eleverne skal op i. Eleverne skal derudover gå op til et selvvalgt fag, der skal være forskelligt fra de centralt udvalgte fag. Desuden skal eleverne udarbejde en tværfaglig projektopgave som led i de afsluttende evalueringer. De nye prøver omfatter flere faglige områder

end de nugældende prøver. Fx er retstavningsprøven i sprogfagene udvidet til en færdighedsprøve, der også omfatter andre elementer indenfor det systematiske sprogarbejde. De nye prøver har resulteret i nedsættelsen af yderlige 3 opgavekommissioner til at varetage de nye prøvafag.

Pædagogisk udviklingsarbejde

Til støtte for lovgivningsreformen blev Inerisaaviks daværende arbejds- og ansvars-områder, som var faglig konsulenttjeneste og udvikling af undervisningsmaterialer udvidet til også at omfatte forskning, dokumentation og evaluering. Inerisaaviks væsentligste opgave er at støtte skolernes udvikling af den pædagogiske praksis, således at skolerne kan leve op til lovgivningen på folkeskoleområdet. Dette arbejde omfatter en lang række kvalitetsudviklingstiltag herunder udarbejdelse af nye interne og eksterne evalueringsværktøjer, vejledningsmateriale, kursus og videreuddannelses tiltag, udgivelse af nye undervisningsmaterialer, afprøvning, tilpasning og videreudvikling af effektive undervisningsmetoder, coaching, rådgivning og vejledning af ledere og lærere, osv. Sideløbende har alle Inerisaaviks pædagogiske medarbejdere deltaget i omfattende kursus-, videre- og efteruddannelses tiltag, så de kan være på forkant med de seneste pædagogiske udviklingstendenser og forskningsresultater. Således er 4 konsulenter i gang med akademisk diplomuddannelse og 6 af Inerisaaviks konsulenter vil blive færdige med deres kandidatuddannelse i 2008.

Kort status for implementeringen af de vigtigste dele i folkeskolereformen:

På nuværende tidspunkt har Inerisaavik – Institut for Uddannelsesvidenskab – ingen planer om at foreslå justeringer af Landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen. Til gengæld har Institut for Uddannelsesvidenskab overvejet at foreslå justering og præcisering af enkelte dele af bekendtgørelsen om trinmål, fagmål og læringsmål. Eventuelle justeringer og præciseringer af læringsmål i alle trin vil tage udgangspunkt i resultater fra løbende evalueringer, trintestene samt folkeskolens afsluttende evalueringer. Processen med at diskutere hvilke læringsmål, der skal justeres og præciseres vil allerede blive startet i år.

Resten af Inerisaaviks aktiviteter vil blive afviklet efter implementeringsplanen for den faglige konsulenttjeneste, udvikling af undervisningsmaterialer, kursus-, videreuddannelsesvirksomhed for lærere og ledere på folkeskolen, pædagogisk forskning og udviklingsarbejde samt evaluering.

Forskning og videreuddannelse af folkeskolens lærere og ledere:

Indtil dato har 85 lærere og ledere gennemført en diplom- og masteruddannelse ved Institut for Uddannelsesvidenskab på Ilisimatusarfik. 31. december 2007 er 54 lærere og ledere i gang med akademisk diplomuddannelse og 16 er i gang med kandidatuddannelsen. I 2008 forventes de første kandidater at blive færdige ved Institut for Uddannelsesvidenskab. De nye diplom- og masteruddannede ledere og undervisere samt kandidater må formodes at bidrage positivt til fortsat styrkelse af folkeskolens virksomhed.

Kursus- og implementering.

Implementering af forskningsbaserede undervisningsprincipper- og metoder:

Inerisaaviks kursusvirksomhed har bl.a. fokuseret på udviklingen af principper for undervisningen med udgangspunkt i forskning om hvilke metoder, der giver den mest effektive læring hos alle børn og hvor princippet om, at børn lærer bedst, når de får den bedst mulige og mest intensive støtte fra både voksne og andre børn, indtager en vigtig rolle, og i den forbindelse har det netop vist sig at være af største vigtighed for barnets læring, at undervisningen tager udgangspunkt i den viden og de erfaringer barnet har med hjemmefra. Dette princip kan også kaldes for kulturelt baseret læring

Kursernes målgrupper er ledere og undervisere ved skoler, der gerne vil i gang med implementering af forskningsbaserede principper for effektiv undervisning. Kurserne er skolebaserede kurser, som gennemføres over en treårig periode. Ud over kurserne bliver deltagerne coachet og evalueret af Inerisaaviks medarbejdere og af forskere fra universiteter fra USA. Disse kurser vil desuden blive genstand for forskning fra Inerisaaviks medarbejdere.

I skoleåret 2005/2006 er 56 lærere ved 7 skoler gået i gang med projektet. I 2006/2007 har 199 lærere på 24 skoler være i gang. I 2007/2008 er 325 været i gang med udviklingsarbejdet. I alt er 580 lærere i gang med udviklingsarbejdet ud fra principperne om effektiv pædagogik. Inerisaavik operer med en tidshorison på 10 år (indtil 2015) før alle skoler har implementeret disse metoder og principper.

Inerisaaviks øvrige kursusvirksomhed:

Inerisaaviks kursusafdeling har holdt kursus for skolens ansatte for mere end 30 emner, som dækker samtlige af folkeskolens fag og fagområder i 2007. Disse er bl. a. vidtgående specialundervisning, specialpædagogiske redskaber til normalområdet, forældresamarbejde, samtlige sprogfag, det pædagogiske IT-kørekort, samfundsfag, religion/filosofi, skoleledelse og m.m.

I alt har 1.120 undervisere været involveret i Inerisaaviks kurser i 2007 og mange af lærere har været med til flere kurser.

Forskning og evaluering

Angusakka, trinevaluering i 3.-og 7. klasse, folkeskolens nye afsluttende prøver og interne evalueringsredskaber i grønlandsk i 2.-3 og 5. klasse:

Angusakka:

Angusakka er redskab til eleven bliver i stand til at opstille mål for egen læring og udarbejde handleplaner samt gennemføre evaluering af egne resultater i forhold til læringsmålene mindst 2 gange om året. Disse oplysninger skal bruges til at eleven, læreren og forældrene i samarbejde kan planlægge elevens videre skoleforløb langt mere målrettet end det er tilfældet tidligere.

I 2007 er 80 % af samtlige lærere har fået kursus i brugen af Angusakka. Der vil også i fremtiden være behov for opfølgning og videreudvikling af kurserne i interne evalueringsmetoder.

Trintest:

Trintest for 3. klasse i grønlandsk, dansk og matematik og trintest i 7. klasse i grønlandsk, dansk og matematik er indført og afviklet i førstegang i foråret 2007. Trintestene er udviklet efter internationale standarder for den type af udviklingsarbejde, f. eks. PISA, TIMMS og m.m. Gennem Angusakka og trintest vil eleven, forældre og lærere få et billede af elevens læring så skolen sammen med eleven og forældrene på et tidligt tidspunkt kan afdække eventuelle indsatsområder, så eleven sikres fuld udbytte af sin skolegang.

Resultaterne af de første trintest fremlægges i begyndelsen af februar 2008.

Folkeskolens afsluttende prøver i 2008:

Der er skrevet en informationspjece om nye prøver til elever og forældre samt lærere og skoleledere. KIIP og Inerisaavik har udviklet 10 vejledninger til de enkelte fag i tilknytning til bekendtgørelsen.

Der er blevet lagt en plan for afholdelse af censorkursus for fagområderne frem til 2010. Inerisaavik har afholdt kursus i "Nye prøveformer". Det er i den forbindelse oplyst, at kurset afholdes i 18 skoler og med 270 kursusdeltagere i alt. I alt er der 25 prøveafholdende skoler efter bekendtgørelsen i prøvetermin 2008. Det svarer til dækningsgrad på 72 % i forhold til antal skoler.

Interne evalueringsredskaber i grønlandsk i 2.-3. og 5. klasse:

Inerisaavik har i samarbejde med Danmarks Pædagogiske Universitet færdigudviklet interne evalueringsredskab i grønlandsk i 2.-3. og 5. klasse. Der er blevet afholdt kursus i brugen af disse. Vejledningerne forventes færdige i 2008.

Udvikling og udgivelse af undervisningsmaterialer:

I 2007 er udgivet 75 titler med 48 nye og 27 genoptryk. Det er især folkeskolens nye fagområder som udvikles. Det drejer sig om samfundsfag og kultur, naturfag og matematik og sprogfagene samt personlig udvikling.

IT - ATTAT – Grønlands skoledatanet:

Skoledatanettet ATTAT har eksisteret siden ultimo 2001. Dette net når i 2007 ud til 106 institutioner, hvor 14.700 personer er oprettet med hver deres e-mailadresse på nettet. Systemet indeholder i dag ca. 1.850 konferencer, hvor en del af disse bruges af ledere og undervisere i folkeskolen, som fx er under videre- og efteruddannelsesforløb i Inerisaaviks regi. Der er ca. 2000 computere koblet på nettet. Både folkeskoler, erhvervsuddannelser samt gymnasier og videregående uddannelser er koblet på ATTAT. Nettet vil for alvor komme til sin ret i pædagogisk henseende, når Tele Greenlands planlagte søkabel åbner muligheder for større båndbredde. I øjeblikket ville behovet for brug af nettet dog overstige de bevilgede økonomiske rammer, hvis der ikke var begrænsninger for fx download af lyd, billede m.m. Dette er i dag en væsentlig hindring for en hensigtsmæssig brug af internettet i undervisningsøjemed.

Afslutning

Selvom projektgruppen flere gange har påpeget, at effekten af reformens resultater først ville kunne mærkes og evalueres på en troværdig måde, når flere årgange har gennemført deres skolegang ud fra Atuarfutsalaks undervisningsprincipper og metoder har flere forældre, uddannelsesinstitutioner m.fl. allerede givet udtryk for en mærkbar udvikling i elevernes færdigheder og kunnen.

Effekten af ovenstående tiltag skal derfor løbende følges tæt op af evalueringer af elevernes faglige udbytte af undervisningen (trintest, læseprøver og afsluttende evalueringer) samt af undersøgelser og forskningsprojekter om undervisning og læring i folkeskolen under Inerisaaviks regi. Fx vil trintestene og de nye afsluttende evalueringer i folkeskolen på sigt kunne give værdifulde oplysninger til fremtidige revisioner og justeringer af folkeskolens drift herunder læreplaner, effekten af særlige pædagogiske tiltag (Fx CREDE), elevernes udbytte af sprogundervisningen osv.

Endvidere vil oplysninger fra trinevalueringerne og de afsluttende evalueringer kunne indgå i kommunernes egne evalueringstræbelsers, hvor de bl.a. får mulighed for at kunne sammenligne egne resultater med fx landsresultater eller resultater fra nabokommuner osv. Én af Inerisaaviks evalueringsskoleafdelings næste store indsatsområder vil netop være udvikling af institutionelle evalueringsmetoder til brug for skolernes og kommunernes evaluering af egen skoledrift. Dette arbejde vil pågå de kommende 2-3 år.

De nye evalueringsskoleformer har til formål at styrke elevernes læring og lærernes undervisning. Evalueringerne vil samtidig medføre, at skolerne bliver ansvarlige for deres undervisning ligesom eleverne vil blive mere ansvarlige for deres læring.

Skolebygninger

De overtagne skolebygninger efter Hjemmestyrets indførelse var såvel i byer som bygder i en stand, som ikke overholdt reglerne for arbejdsmiljø.

Indretningen af skolerne var ej heller egnet til undervisning efter tidssvarende pædagogiske principper, hverken efter de gamle folkeskoleordninger eller den nye folkeskoleforordning.

Der er i 2002 udarbejdet en anlægssektorplan med henblik på udbygning og renovering af folkeskolen således, at skolerne overholder reglerne for arbejdsmiljø og således, at skolernes indretning vil kunne anvendes i relation til skolereformen "Den gode Skole". Denne anlægssektorplan revideres årligt ud fra tilstandsregistreringer om bygningernes stand samt elevudvikling.

Der er siden finansloven afsat årligt 100 mio. kr. til anlægssektorplene for folkeskolen. I finansloven 2008 er den planlagte anlægsramme opgjort til 1.023,1 mio. kr., hvor de sidste skoler forventes færdiggjort i 2014.

Kontakt: Departement for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke; Kunuunuaq Fleischer, Claus Espersen

Hvad er sket i Grønland efter hjemmestyreordningen på kirkeområdet?

Kirken i Grønland fik status som selvstændigt stift med egen biskop 1. november 1993.

Med *Landstingsforordning nr. 15 af 28. oktober 1993 om kirken* gennemførtes en ændring af den organisatoriske struktur på kirkeområdet. De gejstlige funktioner forblev under biskoppen, mens den kirkelige centraladministration blev integreret i Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Institut for Teologi blev genetableret ved Ilisimatusarfik (Grønlands Universitet) i september 1997. Staben af lærere ved instituttet består for tiden af en fastansat adjunkt / institutleder, og et antal tilknyttede gæstelærere, fortrinsvis fra Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet.

Siden 1985 er der løbende blevet uddannet kateketer. Målet er at alle gudstjenestesteder betjenes med en uddannet kateket. I 2007 blev 22 kateketer uddannet.

Der tilstræbes også at uddanne organister, der primært skal uddannes i byerne, med henblik på at styrke de musikalske aktiviteter.

Beskrivelse af udviklingen inden for kirken efter hjemmestyreordningen.

1979-2008 – kirken i Grønland

Kirken i Grønland fik status som selvstændigt stift med egen biskop 1. november 1993.

Med *Landstingsforordning nr. 15 af 28. oktober 1993 om kirken* gennemførtes en ændring af den organisatoriske struktur på kirkeområdet. De gejstlige funktioner forblev under biskoppen, mens den kirkelige centraladministration blev integreret i Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Grønland er opdelt i tre provstier. Under disse hører 17 præstegæld.

- Sydgrønlands provsti, som omfatter fire præstegæld.
- Midtgrønland, Thule og Østgrønlands provsti, som omfatter seks præstegæld samt

- Nordgrønlands provsti, som omfatter syv præstegæld

Samtidig er en præst, der primært betjener grønlandere, som er indlagt på danske hospitaler, eller som afsoner straf i danske fængsler, administrativt underlagt Grønlands Repræsentation i Danmark.

I hvert af de tre provstier findes et provstikontor, hvor provsterne varetager såvel gejstlige som administrative opgaver. I gejstlige spørgsmål er provsterne underlagt biskoppen, og i administrative spørgsmål Grønlands Hjemmestyre. Et provstiudvalg, bestående af folkevalgte menighedsrepræsentanter fra provstiets præstegæld med provsten som forretningsførende medlem, har ansvaret for de over finansloven tildelte bevillinger.

På alle gudstjenestesteder med mindst 30 indbyggere, hvor der forefindes kirke eller skolekapel, vælges en menighedsrepræsentation. Det er en central opgave for menighedsrepræsentanterne at fremme menighedens aktive deltagelse i det kirkelige arbejde.

I 2006 var der ansat 26 præster inkl. provsterne samt en præst i Danmark. Præsterne bistås i deres daglige arbejde af uddannede og ikke-uddannede kateketer. I 2006 var der 46 uddannede kateketer og 26 ikke-uddannede kateketer.

Kirkelige uddannelser

Siden 1985 er der løbende blevet uddannet kateketer. Målet er at alle gudstjenestesteder betjenes med en uddannet kateket. I 2007 blev 22 kateketer uddannet.

Der tilstræbes også at uddanne organister, der primært skal uddannes i byerne, med henblik på at styrke de musikalske aktiviteter.

Institut for Teologi blev genetableret ved Ilisimatusarfik (Grønlands Universitet) i september 1997. Staben af lærere ved instituttet består for tiden af en fastansat adjunkt / institutleder, og et antal tilknyttede gæstelærere, fortrinsvis fra Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet.

Den teologiske uddannelse er en tre-årig bacheloruddannelse og anerkendes af Den Grønlandske Kirke som adgangsgivende til embedet som præst, kombineret med et ca. halvt års pastoralseminarieuddannelse i Danmark. Bacheloruddannelsen giver adgang til videregående studier med henblik på erhvervelsen af kandidatgraden i teologi ved Københavns Universitet (cand. theol.), samt Ph.D.-graden. I 2007 blev 3 bachelorer i teologi.

Under landstingssamling den 9. november 2007 blev kirkens styrelse og organisation debatteret. På nuværende tidspunkt arbejder Landsstyret med at udarbejde forslag til ændringer af kirkens organisation og styrelse.

Kontakt; Departement for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke(fm. Pia Lyngge, afd.chef Claus Espersen)

Kultur og Idræt

Hvad er sket i Grønland i Grønlandsk kulturliv "de sidste 30 år".

Grønlands egen Nationaldag 21. juni, og Grønlands eget flag

En grønlandsk kulturpris.

Grønlands medlemskab af Arctic Winter Games

AWG afholdt i Nuuk 2002

Grønland deltager desuden i Island Games

Grønland med i den danske tips- og lottolov 1998

Grønlandsk aftale med Dansek Spil A/S 2004

Grønlandsk aftale med Lokale Og Anlægsfonden, som bl.a. har ydet støtte til svømmehallen i Nuuk og aktivitetshuset i Upernavik

Idrætten Råd oprettet 1996

Kulturrådet oprettet 2001

Silamiut Teatret flyttede til Grønland 1987, og er siden støttet af Hjemmestyre

Grønlands Kulturhus Katuaq blev indviet i 1997

Forsamlings- aktivitets- og kulturhuse er groet frem i forskellige byer og bygder. (Sidste ny er "Taseralik" i Sisimiut)

Støtteordninger og arbejdslegater til støtte for grl. kunst- og kultur er udviklet

Lovgivning vedr. radio og tv-virksomhed revideret, senest i "Landstingsforordning nr. 6 af 14. november 2004 om radio- og tv-virksomhed" i henhold til hvilken:

- Public Service Resultatkontrakter blev et obligatorisk styringsredskab mellem KNR og Grl. Hjemmestyre

- KNR's bestyrelse ændret fra en politisk- til en professionel bestyrelse.

- Tilskudsordninger og styringsredskaber ift lokale radio- og tv-stationer tilpasset grl. forhold

- Radio- og TV-nævnet blev nedsat i 2005, som en ny medspiller på den grønlandske mediescene, hvis opgave det bl.a. er:

- løbende at iværksætte Lytter- og seer undersøgelser indenfor de elektroniske medier

- kommentere KNR's årlige Public Service Redegørelse, og rådgive Landsstyret i radio- tv spørgsmål.

Et et-årrigt Kunstscole-ophold har gennem årene udviklet mange kunstnere og der arbejdes på udvikling af en decideret Kunst- og designuddannelse.

De 2 grl. højskoler er omdannet til selvejende institutioner -

Museums- og fredningsområdet er tilrettet grl. forhold - senest i Kulturmindeloven af 2007

Grl. opnået selvstændig status i det nordiske samarbejde, og bl.a. kunnet være med til at udvikle aktiviteter med særligt udbytte for mindre befolkningsgrupper.

Grl. har i Vestnordisk samarbejde etableret særlige typer kultursamarbejde tilpasset de vestnordiske lande.

En Kulturnatstradition i jan. md. har udviklet sig, nu til flere byer og bygder.

Grønlandske musikpriser er udviklet (KODA priser, og KNR Awards)

Der er gennem årene sket en stadig øget selvorganisering indenfor kulturen, og nogle kulturelle aktiviteter har bl.a. fået base i Den gamle Radiohusbygning.

Grl. lovgivning på kulturområdet er udviklet - nu også indenfor ophavsret og medieansvar

Aasiviks (sommerlejre til kultur- og samfundsdebat), samt senere Musik- og Kulturfestivals.

Sne- og snart også isfestivals

Der er idrætshaller i de fleste byer i Grønland. I nogle mindre byer og større bygder er der minihaller. De seneste steder, der har fået opført disse idrætsfaciliteter er Tasiilaq, Ittoqqortoormiut, Attamik, Kangatsiaq og Upernavik. Det fleste idrætshaller er selvejende institutioner. I forbindelse med reoveringsplanen for folkeskolerne indgår vurderingen af forbedringen af faciliteterne

Kontakt; Departement for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke(Ivan Burkal samt Anja Jochimsen)